

MEMO AAN DE GEMEENTERAAD

Aan De gemeenteraad
Datum 27 juni 2013
Onderwerp Bevindingen consultatie betrokken bij uitgangspuntennotitie jeugdzorg BAR
Van Het college
Ons kenmerk 131064
CC

Geachte dames en heren,

Kennisnemen van de bevindingen van de consultatie van WMO raden, jeugdigen en samenwerkingspartners over de uitgangspuntennotitie jeugdzorg.

Inleiding

Het raadsvoorstel bij de uitgangspuntennotitie jeugdzorg kondigde de consultatie van de betrokkenen bij de decentralisatie jeugdzorg aan. De afgelopen periode hebben wij betrokkenen geconsulteerd.

Kernboodschap

Wij vragen u kennis te nemen van de bevindingen van de consultatie van WMO raden, jeugdigen en samenwerkingspartners bij de uitgangspuntennotitie jeugdzorg BAR.

Bijlagen

131065, rapportage bevindingen consultatie WMO raden, jeugdigen, samenwerkingspartners uitgangspuntennotitie jeugdzorg BAR gemeenten

Hoogachtend,
het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Hans-Christoph Wagner

Rapportage bevindingen consultatie jeugdigen, WMO-raden en zorgaanbieders BAR **Uitgangspuntennotitie decentralisatie Jeugdzorg BAR t.b.v. de gemeenteraden**

Inspraak zorgaanbieders

De notitie is voorgelegd aan de zorgaanbieders tijdens de vergadering van de BAR-stuurgroep/regie-CJG. Tijdens deze vergadering waren vertegenwoordigers aanwezig van: MEE, Stichting Kinderopvang Barendrecht, Vivenz, Stichting Welzijn Albrandswaard, Flexusjeugdplein, Bureau Jeugdzorg, CJG Rijnmond, lokale CJG's, Kijk op Welzijn Barendrecht. Aangegeven werd dat de notitie degelijk en compleet is. De samenwerkingspartners kunnen de visie en uitgangspunten onderschrijven. Geadviseerd werd de term 'jeugdzorg' te vervangen door 'jeugdhulp', omdat deze term het toekomstig gemeentelijk aanbod beter dekt. Deze aanbeveling wordt overgenomen; in de definitieve versie van de uitgangspuntennotitie zal de term 'jeugdhulp' gehanteerd worden.

Inspraak WMO-raden

De notitie ligt momenteel bij het platform WMO van Ridderkerk voor. De WMO-raad van Barendrecht heeft de notitie 13 juni toegezonden gekregen. Teruggekoppeld is dat de raad door omstandigheden niet in de gelegenheid is geweest te reageren op de notitie. De WMO-raad van Albrandswaard heeft de notitie in haar vergadering van 13 juni besproken. De informatie en toelichting op de notitie is positief ontvangen. De WMO-raad heeft aangegeven in het vervolg van de beleidsvorming betrokken te willen zijn en wil graag geïnformeerd blijven. Momenteel is onvoldoende deskundigheid in de WMO-raad aanwezig op het terrein van de decentralisatie jeugdzorg. De raad heeft aangegeven content te zijn met de visie en uitgangspunten.

Inspraak jeugdigen

In juni 2013 zijn 23 kwalitatieve interviews gehouden met jongeren van 12-23 jaar, waarvan een deel zonder ervaring met jeugdhulpverlening en het grootste deel met enige of meer ervaring. Doel van de interviews was om een eerste beeld te krijgen van de belevingswereld van jongeren, hun beeld van jeugdhulpverlening en hun mening over de leidende uitgangspunten van de concept notitie.

De interviews zijn uitgevoerd door beleidsmedewerkers van gemeente Barendrecht en gemeente Ridderkerk, leden van de jongerenraad van Ridderkerk en professionals in de zorg van de drie BAR gemeenten. De duur van de interviews varieerde van vijf minuten tot een uur. Jongeren zijn voornamelijk individueel, maar soms ook in duo's en mini-groepjes geïnterviewd. Ze zijn geworven via scholen, jongerencentra, (school)maatschappelijk werk, op straat en in uitgaansgelegenheden.

Deelname was vrijwillig. De jongeren in dit onderzoek zijn woonachtig in de BAR gemeenten en zijn van zowel autochtone als allochtone afkomst.

Wat vinden de jongeren van de uitgangspunten?

Tijdens de interviews is gevraagd naar wat jongeren vinden van jeugdhulpverlening. Op natuurlijke wijze kwamen de jongeren zelf met stellingen die passen bij de geformuleerde uitgangspunten. Daarnaast is expliciet gevraagd naar de mening van de jongeren over een aantal specifieke uitgangspunten.

1. De veiligheid van het kind of de jongere staat voorop.

De jongeren noemen zelf dat jeugdhulpverlening goed in de gaten moet houden of een jongere wel in staat is om zelf goede beslissingen te nemen en hier zo nodig in moet sturen. Daarnaast vinden jongeren het belangrijk dat er een goede crisisopvang is voor jongeren die met een acute, ernstige situatie te maken krijgen.

“Ik vind het belangrijk dat er een soort van meldpunt is in Ridderkerk. Waar je 24 uur per dag naar kunt bellen en in het ergste geval er een crisis opvang komt voor jongeren waar ze mogelijk een nachtje kunnen slapen.” jongen, 17 jaar

2. Zelfredzaam waar het kan, ondersteunen waar het hoort, doorpakken waar het moet.

De jongeren vinden zelfredzaamheid en uitgaan van eigen kracht erg belangrijk. Jongeren vinden het belangrijk dat jeugdhulpverlening een luisterend oor biedt en het soms ook daarbij laat. Er hoeft niet altijd een hulpverleningsactie in gang gezet te worden; soms is wat aandacht voldoende.

“Je kunt niet alles vertellen aan hulpverleners omdat zij dat vaak verkeerd uitleggen en overal dingen achter zoeken die je soms helemaal niet bedoelt. Hulpverleners pakken woorden te groots op en er worden soms grootscheepse acties in gang gezet zonder dat dat nodig is. Familie kun je volgens haar wel vertrouwen; die biedt gewoon een luisterend oor en kunnen beter adviseren omdat zij jou en je situatie goed kennen.” meisje, 15 jaar

3. Eén gezin, één plan, één regisseur.

De jongeren vinden het belangrijk dat er in principe sprake is van één vast aanspreekpunt; allerlei verschillende hulpverleners werkt verwarrend.

Daarnaast is het van belang dat hulpverleners afmaken wat zij in gang zetten, aan opvolging doen en je niet zomaar laten vallen als je nog met problemen zit.

4. Ouders en kinderen worden waar mogelijk altijd betrokken bij het bepalen van de ondersteuning die zij nodig hebben (van aanbod- naar vraaggericht werken).

Hulpverlening moet meer zijn dan het overdragen van informatie; jongeren zijn vooral tevreden als samen met hen ook gezocht wordt naar haalbare, praktische oplossingen.

Daarbij is het belangrijk dat deze niet worden opgelegd, maar echt van de jongere zelf zijn, waarbij de hulpverlener ondersteunt. Wel geven de jongeren aan dat privacy ook belangrijk is. Ouders hoeven niet altijd op de hoogte te worden gesteld of mee te beslissen.

“Jeugdhulpverlening moet meer klaar staan voor de jeugd en vooral in overleg met de jeugd. Nu wordt veel voor hen bepaald en opgelegd.” jongen, 16 jaar

5. Hulp heeft een tijdelijk karakter en wordt zo zwaar en lang geboden als nodig.

Wanneer men eenmaal goede ervaringen heeft met (school)maatschappelijk werk dan zit deze optie 'top-of-mind' als laagdrempelige mogelijkheid voor informatie, advies en ondersteuning.

“Als het kan los ik vragen zelf op. Toen ik in de brugklas zat had ik het echt moeilijk en ging ik een paar keer naar een psycholoog. Ik heb pillen gekregen tegen ADD en ODD en die helpen goed. Ook heb ik andere vrienden gevonden, die maken mij rustiger” jongen, 14 jaar

Ook geven de jongeren aan dat zij het belangrijk vinden dat een hulpverleningstraject goed wordt afgerond.

6. Hulp wordt zoveel mogelijk dichtbij en integraal georganiseerd en in verbinding met lokale voorzieningen.

Dit wordt door jongeren logisch gevonden. Toch geven zij ook aan dat het bij grote problemen logisch is dat je moet reizen. Daarnaast is anonimiteit belangrijk voor de jongeren.

“Ik vind dat hulpverlening dicht bij huis moet zijn. Of op school. Dat maakt niet zo veel uit.

School is wel handig, daar ben je toch. En het kan ook wel anoniem. Niemand weet bijvoorbeeld dat wij hier in deze kamer praten.” jongen, 12 jaar

7. Gezamenlijk wordt maximaal geïnvesteerd in de informele en preventieve zorg om het beroep op langdurige en specialistische zorg zo veel mogelijk te voorkomen.

Wat van cruciaal belang is bij het praten met iemand – bekende of professional – is vertrouwen. Je praat pas met iemand als je die vertrouwt. Een deel van de jongeren in dit onderzoek heeft het idee niemand te kunnen vertrouwen, dus die praten met niemand en houden hun vragen en problemen voor zichzelf. Vertrouwen is daarom belangrijk in de preventieve fase.

Een voorbeeld van informele en preventieve zorg is online fora. Er wordt genoemd dat jeugdhulpverlening ook online moet zijn, omdat jongeren veel online doen, met name als zij anoniem willen blijven.

8. De aanpak wordt continu getoetst op kwaliteit en aan resultaatgerichtheid en doelmatigheid.

Dit uitgangspunt is niet getoetst onder de jongeren. De jongeren die ervaring hebben met jeugdhulpverlening, geven aan dat zij graag willen meedenken over hoe jeugdhulpverlening beter ingericht kan worden.